

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Дудка В.В., здоб. вищ. осв. ОС «магістр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.Г. Лисак**
Державний біотехнологічний університет

Запорукою досягнення намічених фінансових результатів діяльності підприємства є правильно сформована система фінансово-економічної інформації. Центральне місце у цій системі займає бюджетне планування, безпосередньо прив'язане до конкретних оперативних планів діяльності. Воно не лише дозволяє грамотно розподілити всі ресурси суб'єкта господарювання, а й стимулює досягнення заданих показників, дозволяє контролювати та коригувати всі процеси його фінансово-господарської діяльності протягом усього періоду складання бюджету.

У процесі планування важливим є етап визначення поточних завдань. Саме на цьому етапі процесу планування діяльності стає надзвичайно актуальним та ефективним використання системи бюджетування.

Бюджетування є підсистемою управлінського обліку. Основними завданнями, що вирішуються з його застосуванням є: формування основних бюджетів підприємства та контроль за їх виконанням, а також управлінський та фінансовий аналіз сформованих бюджетів та фактичної діяльності підприємства.

На сьогоднішній день немає єдиної думки вчених щодо сутності поняття бюджетування, а також ролі даного інструменту на підприємстві.

Аналіз поглядів вчених на розкриття сутності понять «бюджет» та «бюджетування» показав наступне. Насамперед більшість авторів вважають бюджетування інструментом поточного короткострокового планування. При цьому частина з них дотримується думки, що бюджетування стосується лише планування фінансових показників діяльності підприємства. Інша частина вважає, що бюджетування має охоплювати не лише фінансові, а й господарські операції та показники.

Грунтуючись на вивчених підходах до розкриття сутності цього поняття вважаємо, що бюджетування – це інструмент поточного планування та показників його фінансової діяльності.

Як показало проведене дослідження, на сьогоднішній день, впровадження бюджетування у систему управління підприємством має як певні переваги, так і низку недоліків.

До основних переваг відносяться: можливість своєчасного реагування на відхилення та внесення необхідних коректив у ході реалізації планів підприємства; удосконалення розподілу ресурсів та їх раціонального використання; спрощення системи контролю для підприємства; оптимізація документообігу. Усе це, зрештою, дозволяє досягти необхідних показників ефективності роботи підприємства, синхронізуючи процеси реалізації та виробництва продукції та плануючи грошові потоки.

Найбільш суттєвими недоліками впровадження системи бюджетування вважаємо необхідність додаткових витрат та кваліфікованих фахівців, для складання бюджетів та наявність, у процесі бюджетування, протиріччя між рівнем досягнення цілей та стимулюючим ефектом.

Підсумовуючи викладене зазначимо, що бюджетування не тільки вирішує тактичні управлінські завдання, а й сприяє вдосконаленню всіх бізнес-процесів, підвищуючи ефективність використання всіх ресурсів суб'єкта господарювання.

Основними аргументами, які свідчать про необхідність впровадження бюджетування для підприємства, вважаємо: прийняття рішень виходячи з даних управлінського обліку та звітності за підсумками попереднього періоду; необхідність збільшення конкурентоспроможності організації; бажання збільшити прибуток підприємства завдяки дієвій системі мотивації.

Інформаційні джерела:

1. Андрущенко І. С., Касьян О. С. Бюджетування, як технологія стратегічного фінансового управління. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». Київ, 2014. № 12. : сайт URL: [http:// www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3611](http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3611).
2. Семькин, А.А. Бюджетирование как инструмент финансового планирования / А.А. Семькин // Синергия Наук. – 2017. – № 12. – С. 89-94
3. Сырадоева В.Т. Роль и развитие бюджетирования для принятия управленческих решений: отечественный и зарубежный опыт // Актуальные проблемы экономики и права. 2017. № 1. С. 159-163